

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Kus Ja Kuidas?](#) > [Kuidas Algatada Kohtuasja?](#) > [Scotland](#)

Kuidas algatada kohtuasja?

Šotimaa

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Kohtusse pöördumine peaks olema viimane abinõu. Esmalt peaksite kaaluma vaidluse lahendamiseks muid viise. Näiteks kui keegi on teile raha võlgu, võiksite saata võlgnikule kirja, märkida, kui palju ta võlgneb ja mille eest ning milliseid meetmeid olete juba võtnud selle tagasi saamiseks. Võiksite lisada hoiatuse, et kui raha ei maksta tagasi soovitud kuupäevaks, siis alustate kohtumenetlust. Võiksite kaaluda ka vaidluse kohtuvälisest lahendamist. Lisateave on vaidluste kohtuvälise lahendamise teabelehel.

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Šoti õiguses on hagi esitamisega seoses ette nähtud õigustlõpetavad tähtajad või aegumistähtajad. Need määratletakse õiguse lõpetamise ja aegumise (*negative prescription*) õiguslike kontseptsioonide kaudu. Kohaldatavad tähtajad sõltuvad seadusest. Võite uurida, kas konkreetse hagi suhtes, mida soovite esitada, kehtivad eritähtajad, konsulteerides juristi või kodanike nõustamise teenistusega (*Citizens Advice Bureau*).

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

ELi õiguses on erinormid, millega määratakse kindlaks liikmesriik, kus tuleks nõue esitada.

Üldteave selle kohta, mis kohtud tegelevad Šotimaal mis liiki kohtuasjadega, on teabelehel „[Kohtualluvus](#)“.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Üldteave selle kohta, mis kohtud tegelevad Šotimaal mis liiki kohtuasjadega, on teabelehel „[Kohtualluvus](#)“.

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja hagihinda?

Üldteave selle kohta, mis kohtud tegelevad Šotimaal mis liiki kohtuasjadega, on teabelehel „[Kohtualluvus](#)“.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Ei ole nõuet, et isikul peab olema Šotimaa tsiviilkohtus juriidiline esindaja.

Ilma juriidilise esindajata isik on kohtuvaidluse pool (*party litigant*). Kõrge tsiviilkohus (Court of Session) on kohtuvaidluse poolte jaoks koostanud konkreetsed juhised: [Juhised vaidluse pooltele](#).

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Peaksite kõigepealt võtma ühendust kohtu haldustöötajaga. Võite võtta kohtuga ühendust kirjalikult, telefoni teel või isiklikult kohale minnes. Kui kirjutate, siis vastatakse teile kas kirjalikult või telefoni teel kümne tööpäeva jooksul.

Teave lahtiolekuaegade ja kontaktteabe kohta on [Šotimaa kohtuameti veebisaidil osas „Court and Tribunal Locations“](#).

Šotimaa kohtuamet tagab töötajad, keda on nõuetekohaselt koolitatud haldus-, tehniliste ja korralduslike teenuste osutamiseks, mis on vajalikud kohtute sujuvaks toimimiseks, kindlustades samas kohtu kasutajatele töhuga ja viisaka teenuse. Sellega seoses on olemas kohtu kasutajate põhikiri, mille üksikasjad on [Šotimaa kohtuameti veebisaidil](#).

Šotimaa kohtuameti töötajatel ei ole õigusalast väljaõpet. Seetõttu ei saa nad anda teile õigusnõu. Kui vajate õigusnõu, annab Šotimaa õigusliit teile teie piirkonna õigusnõustajate (*solicitors*) kontaktandmed ja Šotimaa õigusabi amet võib anda teavet selle kohta, kas teil on võimalik saada riigi õigusabi.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Kohtumenetlus tuleb algatada inglise keeles. Menetlus toimub inglise keeles, vajaduse korral kasutatakse tõlgi abi. Tõlgile maksavad hagi pooled. Hagi algatamiseks vajalikud vormid tuleb viia kohtusse isiklikult või saata kirja teel.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Üldiselt peate nõude algatamiseks täitma vormi. Igat liiki kohtu puhul täpsustatakse kohtu kodukorras, mis vormi tuleks nende kohtus menetluse algatamiseks kasutada.

Vaadake Šotimaa kohtuameti veebisaidilt lisateavet konkreetsete kohtute kohta: [Šotimaa kohtuamet](#).

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?

Menetluse alustamiseks peate tavaliselt tasuma kohtulõivu. Lõivud erinevad olenevalt algatatud hagi liigist ja kohtust, kus see algatatakse. Lõivud on esitatud teiseses õigusaktis (edaspidi „lõivusid käsitlevad määrused“) ja neid ajakohastatakse regulaarselt lõivude muutmise määrustega. Ajakohastatud lõivude kohta on teave [Šotimaa kohtuameti veebisaidil](#).

Teatud olukordades võite saada kohtulõivude tasumisest vabastuse. Need olukorrad on esitatud Šotimaa kohtuameti veebisaidil.

Kohtusse pöördumine sisaldab lõivude tasumist, lisanduda võivad täiendavad kulud. Tavaliselt vastutab kaotav pool võitnud poole kohtukulude ja muude kulude ning oma kohtukulude ja muude kulude katmise eest. Mõnel juhul on kohtunikul teatav õigus otsustada, kui palju kaotanud pool peab maksma. Võitnud pool peab võib-olla siiski katma oma tunnistajate või eksperditõendite kulud.

Juristitasu makstakse tavaliselt kohtuasja lõppedes. Kui võidate oma kohtuasja, võib kohus nõuda, et kostja maksaks kogu teie juristitasu või osa sellest. Peaksite meeles pidama, et kuigi kohus võib teha otsuse teie kasuks (see tähendab, et kostjal kästakse teile maksta), ei võta kohus automaatselt meetmeid selle tagamiseks,

et raha makstakse. Kui kostja ei maksa, peate paluma kohtul meetmeid võtta (pöörata otsus täitmisele), mille eest on võib-olla vaja tasuda täiendav lõiv. Lisateave otsuste täitmisele pööramise kohta on mitmesugustel teabelehtedel: [täitmisele pööramise menetlusi käsitlevad teabelehed](#).

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Tsiviilasjade jaoks on kättesaadavad eri liiki õiguslikud rahalised vahendid. Rahaliste vahendite liik ja nende saamiseks kvalifitseerumine sõltub mitmesugustest teguritest, sealhulgas kohtuasja liigist ja hageja sissetulekust. Lisateave on [Šotimaa õigusabi ameti](#) veebisaidil.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Asi on algatatud, kui hageja toimetab kostjale kätte vormi, kohtukutse, maksenõude või nõude. See toimub tavaliselt posti teel, aga seda võib teha ka esimese astme kohtu kohtutäitur (*Sheriff Officer*) või kõrge tsiviilkohtu kohtutäitur (*Messenger-at-arms*).

Vormi, kohtukutse või nõude esimese astme kohtu ametnikule kinnitamiseks (või kõrges tsiviilkohtus kohtukantseleile pitseerimiseks) esitamise järel kontrollivad haldustöötajad dokumenti, veendumaks, et vajalik teave on esitatud. Haldustöötajad ei anna kohtuasja sisu kohta õigusnõu. Kui hagi on algatatud, võib kohus siiski otsustada, et seda ei ole tehtud korrektselt.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Kostjale kätte toimetatud dokumentides antakse kostjale teavet, kuidas hagi kaitsta, millise ajavahemiku jooksul seda teha tuleks ja millal toimub järgmine istung.

Šotimaa kohtuamet püüab korraldada kõik istungid võimalikult kiiresti. Tsiviilasjades on tõendite läbivaatamiseks ette nähtud 12 nädalat alates kuupäevast, mil kohus määrab tõendite läbivaatamise.

Seotud lingid

[Šotimaa kohtuamet](#)

[Šotimaa õigusabi amet](#)

[Šotimaa õigusliit](#) (õigusnõustajad, sealhulgas need, kellel on laiendatud õigus olla kohtus esindajaks)

[Advokaadid](#) (kaitsja)

Viimati uuendatud: 24/09/2021

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.